

Komuniké z matičnej konferencie

„Slováci na jazykovo zmiešaných územiach Slovenskej republiky / kultúrne procesy na juhu“

Dňa 6. októbra 2016, vo výročný deň vyhlásenia slovenskej autonómie pred 78 rokmi, sa v Dome Matice slovenskej v Rimavskej Sobote stretli členovia Matice a jej priaznivci na štvrtej konferencii venovanej národnostným pomerom na Slovensku. Matica slovenská v súlade so zákonným poverením usiluje sa o vzájomne porozumenie medzi občanmi Slovenska na princípe rešpektovania práv väčšiny i menšín. Témou konferencie bolo postavenie Slovákov na jazykovo zmiešaných územiach Slovenskej republiky s dôrazom na kultúrne procesy na slovenskom Juhu. Vcelku pokojné spolunažívanie medzi Slovákmi a národnostnými menšinami, ktorého význam rastie aj v súvislosti s chaotickými pomermi v Európe, predpokladá dodržiavanie platnej legislatívy, vrátane predpisov na označenie miest, verejných priestranstiev, pamätníkov a pod., a nevnášanie nových požiadaviek zo strany menšinových politikov nad rámec európskych štandardov.

Viaceré poznatky uplatní Matica vo svojej činnosti, bude vyhodnocovať stav výučby slovenčiny na menšinových školách, podporí uplatnenie moderného systému výučby slovenčiny ako cudzieho jazyka, pokúsi sa o zjednotenie na filozofii slovenských dejín a podnieti ich výklad všetkými vhodnými formami, vrátane skvalitnenie učebníc slovenských dejín.

Odznela aj kritika rušenia slovenských škôl a na druhej strane chaotický vznik nových, predovšetkým súkromných škôl, bez koncepcie, spoločenských potrieb či súhlasu. Rovnako odznela kritika znalosti slovenčiny v rómskej menšine. Zaznel apel na presun riadenia základných škôl štátom, ako aj na aktívne konanie štátnych orgánov v záujme podpory slovenskej identity na južnom Slovensku. Ovládanie štátneho jazyka pre každého občana Slovenskej republiky by nemalo byť len právom, ale aj povinnosťou.

Matica slovenská sa obracia na parlament, vládu, príslušné ministerstvá, na Združenie miest a obcí Slovenska i Konferenciu biskupov Slovenska i ostatné cirkvi a náboženské spoločnosti s konkrétnymi návrhmi a odporučeniami v záujme riešenia problémov, ktoré ovplyvňujú život na jazykovo zmiešanom území.

V Rimavskej Sobote 6. októbra 2016.

Za Maticu slovenskú

Marián Tkáč, predseda